

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Rectificatie: In ons vorige verslag no. 139 staat op blz. 362 10e regel van boven: Cronvo-tze, hetgeen moet zijn K'oeng-Foe-tze, ons beter bekend als Confucius.

Goeden avond vrienden,

Aan het begin van deze bijeenkomst zou ik de gebruikelijke waarschuwing nog even moeten herhalen. We zijn niet onfeilbaar noch alwetend. We trachten zoveel mogelijk de waarheid te brengen zoals wij die zien en ik geloof dat U daaraan voldoende heeft, dat ik daar niet verder over behoef uit te weiden vandaag.... En dan kunnen we maar meteen van wal steken. Ik heb voor U vandaag een echt zomers onderwerp d.w.z. niet te zwaar en niet te licht. Ik zou willen spreken over GODEN EN DEMONEN. Er zijn uiteindelijk zo onnoemelijk veel goden in het Al, volgens de opvattingen der mensheid, dat het wel zeer moeilijk is om precies uit te vinden wat nu een god is en wat nu een demon is. De Hindoes b.v. kennen ruim 1100 goden; zij komen tot een totaal, wanneer je de kleintjes erbij rekent, van bijna 12000, en de hun bekende demonen daarbij gerekend, komen wij tot het ontstellende aantal namen van ruim 27½duizend. Dat is van één godsdienst. Wij kennen dan verder natuurlijk de goden van de Negers, de goden van andere geloofsvormen, kortom, als we daar werkelijk eens een keer een volkstelling gingen houden onder de godenwereld zoals de mensen die zien, dan zouden we waarschijnlijk dicht bij de bevolking van Nederland komen. En wat de demonen betreft, ben ik bang dat we er misschien zouden komen met de gehele bevolking der Ver. Staten, maar het kan ook zijn dat we er nog een stukje Mexico bij moeten doen. Dit even te Uwer informatie, opdat U zich bewust bent dat goden en demonen in de wereld altijd een zeer belangrijke rol spelen. Dat zal U meteen ook duidelijk maken, waarom wij het belangrijk genoeg achten om daar eens zo nu en dan een onderwerp aan te wijden. Wanneer wij de godenwereld gaan bekijken, dan valt ons één ding onmiddellijk op: In de meer gevorderde geloofsoorten, en dat kan b.v. ook zijn in de Hindoegodsdienst, die ik dan als eerste voorbeeld heb genomen en die ik dus maar even zal handhaven, daar wordt gezegd dat de 11000 godennamen - U ziet, het getal verschilt iets - maar de 11000 godennamen, die worden gegeven en gebruikt, alle een uitdrukking zijn van een bepaald facet van Brahman, Brahman zijnde de Algeest. Wij vinden ook elders, in de oudheid zowel als in de moderne tijd, soms een veelgodendom dat uiteindelijk al z'n goden weer terugbrengt op één God, en dus elke kleine god als het ware ziet als een deeltje van de grote God. Voor de volkeren geldt dat minder; de gewone mensen kennen hun god en hebben desnoods hun god, hun persoonlijke god ergens thuis op een altaartje staan, en is hij braaf dan krijgt hij een offertje van vruchten, rijst, bloemen, wierook, en is hij kwaad dan slaan ze hem eenvoudig een spijker in z'n beeld, in de hoop dat hij dan voortaan wat beter oppast. U lacht erom, maar gaat U maar eens kijken in een gewoon museum, dat zich bezighoudt met die kunst van inboorlingen, dan zult U er heel wat van die spijkerbeeldjes bij vinden denk ik, want dat is een gebruik, dat is op het ogenblik zelfs nog zeer populair. In ieder geval moeten wij bij het beschouwen der goden beginnen bij de kleine man, dus bij de simpele gelovige, die z'n god inderdaad thuis in een hoekje heeft staan, hoe ziet die z'n god? Niet als een volmaakt wezen, want anders dan zou hij niet proberen om enerzijds met offers om te kopen en anderzijds te straffen wanneer hij ondeugend is. Voor de eenvoudige man is als het ware zijn god een supermens, een mens die heel wat andere mogelijkheden heeft dan een gewoon mens, maar die gevoelig is voor dezelfde vleierijen, dezelfde straffen als hijzelf is. Een zeer belangrijk iets, want waar we ook gaan kijken, vinden we in mindere of meerdere mate ditzelfde in elk godsbeeld weergegeven. Alle z.g. afgoden uit het veelgodendom, hebben menselijke eigenschappen. Of U nu gaat spreken over Durga en Kali, of U gaat spreken misschien over Amon-Ré, als U een beetje meer van de oudheid houdt, of U de voorkeur geeft aan andere goden, altijd weer, ze hebben menselijke eigenschappen; ze verzinnebeelden bepaalde reacties van de mens op de wereld. En wat is een demon? Een demon is ook een soort van supermens in de ogen van de eenvoudige gelovige. Hij kan ontzettend veel; hij is sterk, machtig, hij is onzichtbaar, kan zich manifesteren en kan U zeer veel kwaad doen, maar ook deze is net

als een mens, bang voor pijn, voor lijden, ja zelfs dood. Er bestaat b.v. in Bessarabië een bijgeloof dat men demonen kan doden door het gebruik van bepaalde vruchten plus de bekende zilveren kogel, die ook in vele vampierverhalen waarschijnlijk wel tegen gekomen zult zijn. Eén ding hebben goden en demonen gemeenschappelijk: ze zijn schijnbaar eeuwig, althans niet door een natuurlijke dood onder te brengen. Wel kunnen de goden naar een onderwereld worden verwezen waar ze langere tijd vertoeven, maar het is niet zeker dat ze daar blijven. Doodgaan in de werkelijke zin des woords doen de goden niet en de demonen alleen maar wanneer ze een veel machtiger godheid vinden, en dan worden ze herboren in een die naar van die god. Als wij nu voor onszelf eens na gaan denken over onze goden en demonen, dan blijkt al heel gauw dat de opvattingen van b.v. het christendom, wel wat beter zijn uitgedrukt en wat beperkter zijn gebleven in veelheid van vorm, maar men spreekt nu toch ook over: Beëlzebub, over Satanus, over Mephisto zelfs, alsof ze redelijk en werkelijk bestaande personen waren, wezens met menselijke eigenschappen, ondanks hun magische vermogens. En omgekeerd, in het goede kent men aan vele heiligen ook niet eigenschappen toe die de eigenschappen van zo'n primitieve god zeer nabij komen? Een heilige krijgt gebeden aangeboden, of er wordt een novene gehouden, opdat hij een bepaalde daad zal volbrengen, een gunst zal bewijzen. De eenvoudige godenaanbidder verheerlijkt op deze manier zijn god en brengt die een offer. Er wordt een plaatje van een bepaalde heilige in de stal geslagen om tegen veeziekte of tegen bliksemingslag te beschermen. Er zijn heel veel heidenen die ditzelfde doen met een beeldje van hun goden. Er is dus schijnbaar weinig verschil. Het is een kwestie: hoe drukken wij het uit? Gaan we bij de heidenen de oorsprong van vele hunner goden na, dan zien we dat een groot aantal dier goden oorspronkelijk mensen zijn geweest, dus eigenlijk heiligen, maar alleen men heeft vergeten daar het menselijke zo met nadruk te beleggen als b.v. de Roomse kerk dat doet. Men neemt aan de andere kant toch aan dat zij in een eeuwige zaligheid, een paradijs, in een hemelrijk leven. Al deze dingen zijn dus parallel voor de laagste klassen. Het is voor een minder ontwikkeld mens zelfs heel moeilijk om een onderscheid te maken tussen een god en een demon, want wanneer de boze, zoals het heet, alleen maar goede dingen doet voor je, onverschillig met welk oogmerk, dan ben je al heel gauw geneigd dat goed te vinden en te zeggen dat die duivel dan toch zo'n kwade kerel niet is. En misschien zelfs zul je hem op de duur gaan vereren, omdat hij het is die je helpt en redt. Dan krijgen we zo die bekende geschiedenis van Djennistan(?), zoals ze dat wel eens noemen, het rijk van de duivelaanbidders dat achter Koerdistan ligt. Voor degenen die geen literatuur op dit gebied vinden, die voor hen leesbaar is, zelfs Karl May heeft erover geschreven, dus U kunt betrekkelijk eenvoudig er al iets over leren, al is dat dan ook tamelijk omjuist. Kort en goed, de eenvoudige mens kent eigenlijk het verschil tussen god en demon alleen in de wijze van uiting. God is al datgene wat eeuwig, magisch machtig, ons helpt onze eigen levenswegen te gaan en bevorderend werkt voor al hetgeen wij ons voorstellen te bereiken, terwijl de demon degenen is die alles afbreekt. Komen we echter een klein beetje verder, dan vinden we ook nog wel goden, maar die goden die krijgen een heel andere vorm. Wij gaan zeggen: onze God openbaart zich aan ons in vele gestalten. Nou, ik zou zeggen: dat is acceptabel. Per slot van rekening, God heeft de schepping in stand gehouden van het begin afaan en voor die tijd heeft Hij haar zelfs geschapen. God leeft dus in alle dingen. Gaat U maar naar buiten toe, kijk naar het hemelrijk en dan ziet U vele en verschillende vormen van God. Alle sterren in de hemel, de maan, de zon, allemaal vormen van God. Het is dus niet zo erg dwaas om deze dingen naar voren te brengen, om te zeggen: God heeft vele gestalten en gedaanten. Maar het grote gevaar is dat je dan één gestalte gaat zien als de God en vergeet dat alleen het geheel van alle goden tezamen, een beeld van de grote God kan vormen. Vandaar dat ik het ééngodendom eigenlijk wel aanhang. Ik vind het belangrijker om in één God te geloven die dan werkelijk de God is, dan de duizend vormen van die God te erkennen, maar vaak te vergeten dat zij slechts tezamen het allerhoogste zijn. Nu wordt het goddelijke gedeeld in twee delen. Ik heb gezegd: God heeft alles geschapen. Als God alles geschapen heeft, dan mogen we daar geen enkele uitzondering maken. Alles is alleen uit de Schepper voortgekomen, dus ook de duivel, dus ook de hel, dus de demon. Kijk eens aan, als dat waar is, dan zal waarschijnlijk het demonische van de demon eerder liggen aan onze beschouwingwijze en ons standpunt tegenover dit wezen, dan aan een werkelijkheid. We kunnen niet zeggen dat een duivel kwaad is in de directe zin van het woord; we mogen alleen maar zeggen dat hij het voor ons is. Van ons standpunt uit is hij een belemmering om tot God te komen en dus kwaad. Misschien dat hij ergens anders goed is; dat kunnen wij niet nagaan. En als we verstandig zijn, dan denken we er niet teveel over na, want het gaat er toch maar om dat wijzelve God bereiken, liefst met zoveel mogelijk anderen, maar als wij het nu maar halen, want we zijn allemaal in ons hart toch een heel klein beetje egoïst, nietwaar? En zo is de demon dus een uiting van het goddelijke, die tegengesteld is aan de richting van onze persoonlijke ontwikkeling. Nou, ik geloof dat we het zover met elkaar eens kunnen zijn

en we zullen nu even een ogenblikje gaan kijken naar verschillende goden. Het is n.l. zo, dat je goden in de meest eigenaardige vormen treft. Er is een land waar men gelooft dat er een muizengod is. Dat is een heel kleine god, die god is niet groter zo men zegt, wanneer hij zich manifesteert dan 13 cm. Ze hebben hem schijnbaar nagemeten, ik weet niet hoe ze anders aan de maat komen. Maar ja, aangenomen dat dat zo is: deze kleine god is een god van veldieren. Hij kan je een muizenplaag sturen; hij beheerst de ratten en verschillende andere ongedierten. Hij heeft dus wel middelen om je te straffen. Als loon kan hij je alleen geven een vrijdom van de lasten van zijn onderdanen. Dat noemen ze ook een god. Er bestaat een god die leven geeft d.w.z., wanneer er een mens geboren wordt, dan is het deze god die het leven daaraan geeft. Maar, zo zegt men, voor elk leven wat hij geeft, moet hij een leven nemen, want hij heeft maar een beperkt aantal levens. Daar komt dus in een primitieve vorm de reïncarnatie weer om het hoekje kijken: hier een oude weg, zo, nu hebben we weer een leven, nu kan er weer een jonge mens geboren worden. Alleen, het gezag van deze god strekt zich uit over alle bekende wereld. En men beweert zelfs dat hij aparte series grotten heeft in de hel, in de onderwereld, waarin hij zijn zielen bewaart als het ware, die op het ogenblik nog niet rijp zijn om ze weer op aarde uit te zaaien. Wil je die god een grote dienst bewijzen, nu ja, dan dood je een mens. Dat doden van mensen is overigens nog niet zo heel lang geleden zelfs in Indië zeer populair geweest. U heeft ongetwijfeld allemaal wel eens gehoord van de wurgers, en dat waren ook van die eigenaardige mensen. Zoals U weet is Kali de gemalin van Durga, de godin die alle onheil brengt. Zij is dus de godin van aardbevingen, natuurrampen, overstromingen; zij voedt zich met mensenlevens. Haar hele afbeelding is er overigens een symbool van. Ik weet niet of U ooit een afbeelding van haar hebt gezien, maar het is een griezelig gezicht. Zij heeft een keten van bloedige afgeslagen hoofden om zich heen hangen, om de nek als een soort van collier, of van schedels. Ze draagt over het algemeen een bloedend zwaard of een bloedend hoofd in haar hand. Trouwens zo zijn er meer van dat soort mensen. Maar nu zeide men: één vrijwillig offer gebracht aan Kali, dat zal haar vraatzucht voor duizend jaar beperken, en de plaats waar die mens is gestorven wordt niet meer beroerd. Dus U ziet hoe eigenaardig dat godengeloof kan gaan. Van ons standpunt uit, zouden we Kali werkelijk een demon moeten noemen, als ze tenminste niet gelijktijdig met een ander gezicht, godin der vruchtbaarheid was. Want Kali vroeg offers, en het was heel begrijpelijk dat een zakelijk Aziaat op de gedachte kwam: als mijn akkers dan gevrijwaard moeten worden, dan zal ik de eerste de beste die voorbijkomt nemen en even dood maken. En op de duur werd dat het wurgersritueel, U weet wel, met de snaar, met de speciale bijl, die gebruikt werd om het graf te delven, niet voor het slachtoffer, hoor, denkt U dat niet. Het slachtoffer moest gewurgd worden, er moest geen bloed vloeien, dan was het offer voor Kali het meest aangenaam. En zo heb je natuurlijk duizend en één van die voorbeelden; ik zal ze niet allemaal op gaan dreunen. Hieruit blijkt dat altijd weer, hoe we de god ook voorstellen, de voorstelling van de god onmiddellijk verbonden is met de gedachte die we hebben omtrent de werking van een god in de wereld. En voor de demonen is dat precies hetzelfde, want per slot van rekening, dat Mephisto nu nog altijd op paardepootjes rondloopt en dat z'n Griekse neven rondhuppelen op bokspoten, dat is waarschijnlijk te wijten aan hun grote voorvader Pan, die, zoals men zegt, vooral in Ierland ook een zeer grote rol gespeeld moet hebben, vandaar dat er doedelzakmuziek geboren is. Overal waar Pan is geweest, daar had men niet alleen de rietfluit - U weet wel die bekende Pansfluit met die verschillende rietpijpen, maar ook de doedelzak, waarschijnlijk om automatisch een klein beetje meer lawaai te kunnen maken dan de god zelf met z'n enkele fluit. Is nu Pan een god? Ja, want hij hoort in de godenwereld thuis, op z'n minst genomen een halfgod; maar een Sater, een onderdaan dus van Pan, was een demon. Waar ligt nu eigenlijk het verschil? Het verschil ligt klaarblijkelijk vooral in de waardering. Zouden we dan een demon misschien zo kunnen formuleren? Een demon is een wezen dat onderdanig is aan een god en in z'n eigen bestrevingen tegengesteld werkt aan de belangen der mensen. Mij dunkt dat we dan niet zo gek geformuleerd hebben. Ja, ik vang hier een gedachte op over al die namen, daar zit iemand over na te denken. U moet mij niet kwalijk nemen, als we nu eens een keer werkelijk tijd over hebben, dan zullen we eens een dag nemen om al die namen af te ratelen, dan weet U het, maar voor die tijd zullen we dat maar even laten zitten. Ik heb nu verder over de goden nog een paar dingen te vertellen die misschien wat filosofischer zijn en dus wat dieper. We hebben reeds gezegd, voor de ingewijde, de meer bewuste, is elke god een facet van het grote goddelijke. Maar we kunnen ook zeggen, alle verschijnselen in het leven zijn facetten van het groot-goddelijke. Dus meen ik te kunnen verklaren dat alles God is in de beperkte zin van een heidense godheid, het is nu ineens niet meer dwaas wanneer een heiden U zegt: "deze rots is god", of "in deze boom huist een boomgod", want in alle dingen leeft God, God is overal en hij ziet misschien een zeer beperkt

facet van het goddelijke, dat kan mogelijk zijn, maar hij ziet een deel daarvan. Mogen wij dan zo iemand uitlachen omdat hij minder weet dan wij? Ik geloof het niet. Per slot van rekening, iemand die goed kan rekenen, die begint toch ook niet iemand uit te lachen omdat hij het net heeft gebracht tot 1 en 1 is 2 en 2 en 2 - ja, wat is het ook weer, 5 of 4 - nu ja, het zal wel 4 zijn. Dat vindt U misschien erg tragisch dat iemand dat nog niet weet, maar U zult toch niet gaan zeggen: die mens is gek of die mens is misdadig omdat hij slechts zo kan rekenen? Zo gaat het met de heidenen ook. En verder nog, er kan een moment komen dat men die heiden, of een slecht rekenaar, de rekenkunst, de mathematica van het goddelijke gaat leren. Maar moet deze dit dan werkelijk accepteren? Is het noodzakelijk? Welneen, want hij kan zich zeer goed houden bij zijn voorstelling, mits hij zijn voorstelling maakt als het symbool, tot het symbolisch wezen wat uitdrukt de goddelijkheid in het Al. Hieruit volgt dat elke godheid een goede godheid kan zijn, indien zij in onze ogen en voor ons wezen staat voor het totaal van goddelijke machten. Slechts daar waar we verschillende goden naast elkaar gaan erkennen en deze als met elkaar strijdige machten voor gaan stellen, komen we in de knoop. We kunnen ons niet permitteren om goddelijke machten bij ons te dragen die voortdurend in gevecht liggen. U weet wel zoiets van Jupiter die aan het vechten gaat - ik heb gewoon concurrentie, hoort U dat? - (er dringen door de openstaande ramen stemmen van buiten tot de zaal door) nu ja, dat kun je ze niet kwalijk nemen, je hoort het aan de stem al, hè? Maar enfin, om het nu eens zuiver uit te drukken, elke god die staat voor het totaal van het goddelijke, is als totaal van het goddelijke identiek met de grote Schepper. Elke verdeeldheid in het goddelijke, brengt een deel der goden voor ons standpunt naar de kant der demonen, want goede en kwade goden erkennen, dit wil zoveel zeggen als aan de ene kant goden en aan de andere kant demonen. Denkt U maar wat we daarnet over demonen gezegd hebben. Wanneer wij dus spreken in christelijke terminologie, van de duivel, dan hebben wij God in tweeën gedeeld, dan hebben wij gezegd: dat gedeelte van God is demonisch en dat is goed, en die 2 vechten met elkaar. Ja, als er 2 met elkaar vechten, wie krijgt de klappen? Ik heb eens een voorstelling gezien, het is een betrekkelijk oud-christelijke voorstelling, daar staat aan de ene kant een engel met een zwaard en die trekt aan een mens en aan de andere kant staat er een duivel met hele grote grijpklauwen en van die vleermuisvlerken en die trekt aan de andere hand van die mens. En nu staat erbij: "de strijd tussen goed en kwaad". Een mooi symbool, maar als wij ons nu eens kunnen realiseren dat er niet een engel en een duivel is, maar a.h.w. het landschap, het beeld, het goddelijke, waarin voortdurend onze visie op God verandert en het beeld dat we daarvan hebben, en we dus a.h.w. goden krijgen door de verschillende beschouwingwijzen, terwijl aan de andere kant dat kwaad, die duivel, in een hele reeks van demonen kan ontanderen, deel van het goddelijke, maar onze weg ligt in die richting, daar staat de engel, daar gaan we naartoe; daar zijn we eens geweest. Wat op het ogenblik voor ons een duivel is, kan zeer goed een geest zijn die het lagere wezen eens z'n vorm heeft helpen geven en dit heeft helpen ontwikkelen tot een bepaald peil. Maar die geest is nu verder gegaan, die wil ons terug hebben naar het dierlijke en wij willen verder naar het vergeestelijkte, naar het ideale waarin de ziel één wordt, bewust met het goddelijke waaruit zij voortspruit, dan kunnen we dat dierlijke niet gebruiken, wij moeten dat deel van het totaal der schepping ter zijde stellen totdat wij God bereikt hebben. Hebben wij God bereikt, dan is voor ons het totaal van goden en duivels tot één groot geheel geworden, dan leven wij zo goed is die laagste oervorm, U weet wel, dat hele kleine duiveltje wat begonnen is om dat eerste eencellige beestje een klein beetje vorm te geven en te leren anderen achterna te zitten. Dat is net zo goed deel van God voor ons dan als het groot scheppende wat de cosmos uit zich geboren doet worden. Wij zijn het die goden maken en demonen; wij zijn het voor onszelf die ons binden aan een voorstelling van God die past voor ons huidig standpunt, voor ons huidig moment van leven. Wij zijn het die al hetgeen wat er buiten ligt erkennen als niet met ons wezen in overeenstemming. En zijn we dwazen, dan zeggen we: dat zijn krachten des kwaads die ons zoeken. Zijn we verstandig, dan zeggen we: wij zijn het die ons aan deze krachten van het verleden, van onze vroegere vorm overleveren om op een dergelijke wijze een bevrediging te ervaren die wij kennen, waar wij vrezden het nieuwe wat wij gaan beleven ons niet voldoende geven zal. Het is ons wantrouwen tegenover het totaal van het leven zoals God het ons geeft, dat ons naar het demonische wenkt. Het ons naar het demonische wenden is dus een fout in ons. De duivel gaat misschien rond als een briesende leeuw, allemaal met Uw toestemming, maar hij zal dan alleen degenen verslinden die ook die leeuw zoekt. Je moet geen leeuwen gaan jagen als je geen geweer hebt daarvoor; je moet niet met het kwaad worstelen als je de kracht er niet voor hebt om te worstelen en te winnen. Je moet de dingen niet opzoeken. Je behoeft ze niet te ontlopen wanneer je sterk bent, maar wanneer je zwak bent dan is het zaak je steeds te richten naar het goede toe, en hoe je dat goede dan noemt, of je dat Zeus noemt of Jupiter of Brahman of Wishnu, of je het Allah noemt of een of andere andere naam, wat geeft

het eigenlijk? Wat geeft de naam? Wat geeft zelfs de voorstelling en het beeld dat wij ons maken? Het gaat erom dat wij erkend hebben in welke richting van het totaal der schepping van het goddelijk wezen voor ons de mogelijkheid ligt om ons eigen bewustzijn te vergroten en uit te breiden. En daar op de achtergrond daar schuilt - ik wil niet zeggen een addertje in het gras, want giftig is het niet - maar dan dus weer het beeld der verdraagzaamheid. Wij moeten ook tegenover goden en demonen verdraagzaam kunnen zijn; wij moeten weten hoe wij onszelf daartegenover hebben te gedragen en d.w.z. dat we elke God nemen als een voorbeeld waar we naar streven en dat we elke kracht van het goddelijke die we in ons kunnen uiten, voelen als een positief moment in ons leven, dat het ons mogelijk maakt hoger te stijgen. De demon die verachten wij niet en daar hebben wij geen medelijden mee; we erkennen hem als een deel der schepping dat behoort bij het goddelijke, maar wij onttrekken ons aan zijn uitwerkingen, wij onttrekken ons aan zijn macht, omdat wij voor onszelve voelen: dit past mij niet. We verachten niet en we haten niet, we verwerpen zelfs niet. We geven toe dat, wat voor ons een demon is, elders misschien goed kan zijn en we nemen onmiddellijk aan dat in de volmaaktheid van het goddelijke alles z'n doel heeft, tot zelfs de gemeenste duivel en de diepste hel, maar voor ons is er één richting en daarom kiezen wij de wereld van goden en we noemen de steeds wisselende voorstelling van God in ons misschien wel de ene ware God. Maar zelfs die ene ware God van ons, verandert steeds van gelaat, naarmate wijzelve bewuster worden. Zouden wij de naam dan ook steeds veranderen, dan zouden wij goden hebben. Laat ons over die dingen niet spreken, maar laat ons ernaar streven. Laten we ons niet laten ketenen met een vast beeld van God; laten we alleen voor onszelf erkennen in welke richting voor ons het goddelijke ligt, het lichte, hetgeen dat ons kracht geeft, dat ons verder kan brengen en laten we die kant uitgaan, en laten we dan de namen en alles er verder buitenlaten en laten we niet vergeten dat, wat wij vandaag nog zien als onze God direct, morgen bij nader inzien achter ons kan liggen en voor ons reeds een demon geworden kan zijn. Het is zo, dat wanneer we uiteindelijk tot het groot-goddelijke komen en we staan vlak voor het goddelijke, het ons lijkt of al het andere laagstaand, dus demonisch is., want als we ons daaraan overgeven, dan worden we naar beneden getrokken. Dan is er alleen nog maar, wat wij noemen: God. Maar treden we die kern binnen, dan ontdekken we dat het één geheel is en dat het onze innerlijke toestand is en zeker niet de eigenschap van één der verschillende sferen of persoonlijkheden die wij gezien hebben in een lang leven die bepaalt wat God en wat een demon is. Het is ons wezen dat goden en demonen maakt uit de facetten en verschijnselen van Gods grote wereld. En daarmee laat ik het voor vandaag, wat ons onderwerp van eigen keuze betreft, het erbij rusten. Mijne vrienden, de volgende spreker die kan een onderwerp dat Uzelf gaarne naar voren wilt brengen, voor U behandelen. Ik voor mij dank U voor Uw aandacht en wens U allen natuurlijk nog een recht prettige, zegenrijke avond.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdag (8 uur) in het Gebouw "KEN U ZELVEN", de Ruijterstraat 41, D E N H A A G.
Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk vrienden en kennissen, voorzover zij althans serieus van ons werk willen kennisnemen.

Goeden avond vrienden,

Een onderwerp naar Uw eigen verkiezing.

- x Voorz. Vriend ik heb hier dit onderwerp: Of U ons eens zoudt willen vertellen van gelijkenissen van Boeddha?
- De gelijkenissen van Boeddha. Alle gelijkenissen van Boeddha zijn erop gericht de mens te tonen hoe hij slechts dan tot bewustzijn komen kan, wanneer hij niet eigen onfeilbaarheid zichzelf voor ogen stelt. De niet wetende, de niet begripende brengt uit zijn eigen weten een beeld naar voren dat hij de God noemt, dat hij de kracht noemt, dat hij aanziet als het enige dat er bestaat. De dwaas, zo zegt Boeddha in vele vergelijkingen, weet dan niet dat hij slechts een deel der waarheid ziende, de waarheid van zijn buurman evenzeer accopterende, een voller en juistere beeld zal krijgen. We zouden hier ongetwijfeld de bekende gelijkenis van de blinde en de olifant aan kunnen halen, we zouden kunnen spreken over de gelijkenis van de pijl die werd geschoten, ja zelfs over het beeld van de wildernis dat naar mijn bescheiden mening behoort tot één van de schoonste gelijkenissen die in de Boeddhistische wereld nog voortbestaan. Ik wil echter niet te ver op deze dingen ingaan, zij het voldoende een klein staaltje te geven van de gedachtengang die verborgen ligt achter het totaal van het Boeddhisme en in elke gelijkenis weer wordt uitgedrukt. Een mens ging in het woud, en waar de vrees groot in hem was, hoorde hij in de verte de tijger, dreigde hem sissend de slang en verscheurden bomen en struiken zijn klederen. Zijn lichaam werd gewond door de bijtende teken die zich aanhechten en hij was vol van lijden en paniek, en halfdood verliet hij de wildernis. En hij kon zich gelukkig prijzen dat hij dit woud nog levend ontkomen was. Doch een kind had reeds 2 dagen lang gespeeld in dit-

zelfde woud; het had de wereld lief en het begreep dat in alle dingen de goedheid was, die ook in het eigen hart leefde. De tijger kwam, maar sloeg niet de klauwen uit; hij werd een ogenblik een vriend van een mens, voor een wijle deelgenoot in een cosmische liefde. En de slang, voorzichtig schuivend, zorgde wel het kind niet te verschrikken. Maar als het sliep en er was teveel zon, dan wierp het schaduw, dan stond er een statige wachter, een slang, die alle gevaar op een afstand hield. De bomen bogen zacht hun takken terug als het kind door wilde gaan en het ongedierte, verborgen in het hoge gras, in de struiken, trok zich terug, wetende dat hier een deel kwam van de al-liefde die leeft in een kind. Hier zit de opvatting van het cosmisches bewustzijn in, die als kern van het Boeddhisme mag gelden. Deel zijn van de al-liefde, alles accepteren zonder angst, zonder vrees, zonder begeren. Het accepteren van de wereld, brengt de mens dicht bij zijn God. En indien hij dit kan doen met een hart vol van genegenheid voor het totaal zijnde, zonder uit te grijpen naar één enkel voorwerp of individu, is hij in deze zin één met God en zijn alle dingen één met hem. Een gedachtengang die ongetwijfeld ook voor een Westering begrijpelijk kan zijn. Een tweede voorbeeld van het waterbekken. Er was een Brahmin die een waterbekken had dat nooit ledig raakte. Men vroeg hem waarom dit nooit gebeurde. Maar ijverig behoeftte hij zijn geheim. Toen kwam er een bediende die alle water uit het vat goot, en ziet, vanaf dat moment vermenigvuldigde het water zich niet meer. Indien men iets wil zijn, dan dient men iets daarvan te hebben, om de volheid te bereiken die de volledige uiting betekent. Een mens die zichzelf volledig ledig maakt van alle dingen, is onvruchtbaar. Degeen echter die zichzelf weet te vullen met een bepaalde kwaliteit die uit het goddelijke stamt, die vindt de vrede van Nirwana en is een steeds overvloeiende beker van kracht en vreugde voor de wereld en het scheppend principe. Een derde voorbeeld, het bekende beeld van de lotos. De lotos drijft op de waterspiegel en ontplooit langzaam zijn schoonheid, blad na blad uitvouwend tot hij als een ster drijft op het duister-schemerend watervlak. Maar onder de lotos grijpt een stengel naar beneden in wortelt in de modder. Al zijn schoonheid dankt hij slechts hieraan. Zo is het met de geest, want wanneer wij bloeien en bewust worden in een hogere sfeer, wanneer wij het Nirwana gaan bereiken, wanneer wij Devachan overschrijden, dan zetelen wij nog steeds in de grofheid van materie en leven. Wij mogen het leven niet verwerpen; wij mogen niets verwerpen, maar zullen ook niet begeren, wij zullen niet gebonden mogen zijn met bepaalde delen, wij zullen moeten wortelen in de wereld als zodanig. De wijze neemt alle wijsheid der wereld en alle kracht der wereld en ontplooit zichzelf op een hoger vlak, zich voedend uit die wereld en teruggevend zijn schoonheid aan die wereld. Ik zou verder kunnen gaan, maar ik heb bij opzet enkele van de minder bekende beelden genomen die ongetwijfeld U een inzicht verschaffen in de achtergrond van het Boeddhisme. Er bestaan vele regelen om bewustzijn te verwerven. Men heeft getracht in ruim getrokken lijnen en banen aan te tonen hoe men gaan moet en is daarna al begonnen voorschrift na voorschrift te bouwen tot elke seconde van een menselijk leven werd geregeerd door de voorschriften van de wetenden. Dit echter is niet de ware geest van het Boeddhisme, want zelfs de Gautama Boedha heeft geleefd in alle dingen. Geboren werd hij in een paleis, leven deed hij in zijn jeugd in de tuinen der schoonheid. Het leven ziende in dood, ouderdom en ziekte, zocht hij het leven zelve. Hij ging langs de wegen als een bedelmonnik; hij was lange tijd een Sadhu en heeft overal gezocht naar wijsheid en bewustwording; hij heeft de leer van Yog beoefend en was één der beste Yogie's. Hij werd magier en meester in de magie; hij ging alle paden en schuwde geen tempel en geen lering die hem kracht en bewustzijn scheen te vergeven. Maar op het ogenblik dat hij zichzelf, gevuld met de wijsheid der wereld, afsloot van deze wereld en in eenzame bespiegeling zichzelf verloor, ontbloede zijn geestelijke bloem op en was hij de herborene, die in de hoogste sfeer zijn kracht en uiting geeft en die nog terugkerend op aarde, zijn woorden sprak tot de mensheid. Deze korte schets is misschien wel voldoende om U te laten voelen hoezeer wij ook het ware Boeddhisme eren en achten als een grootse leer, een leer die in zichzelf de mogelijkheid tot bewustwording draagt voor ontelbare velen, het is een weg tot God, maar niet de enige weg. Ik geloof dat er niet veel vragen over te stellen zullen zijn, maar zo dit alsnog het geval mocht zijn, dan kunt U dat thans doen. (geen vragen). Dan hebben wij misschien nog tijd voor een kort 2e onderwerp.

x Kunt U iets zeggen over de vredes pogingen van dit ogenblik en de gevolgen daarvan?

- De vredes pogingen van dit ogenblik zijn het product van noodzaak en behoefte. De gehele wereld verlangt naar vrede en een ieder vreest opnieuw de laaiende uitbarsting van oorlogsgeweld die vernietiging van een groot gedeelte der mensheid zou kunnen betekenen. Het is zeer zeker ook met dit weten dat de grote staten besloten hebben, de vrede te gaan zoeken. Maar helaas, er zijn verschillende soorten vrede, die door verschillende mensen worden gezocht. Er is een Pax-Americana en er is een Russische vrede; er is een Europese vredesopvatting en een Aziatische; er is een Mohammedaanse vredesgedachte en er is er één van de Latijns-

Amerikanen. En elk hunner stelt zich de vrede toch weer enigszins anders voor. Vredespogingen zoals zij thans worden gedaan zijn in werkelijkheid een poging om te omschrijven hoe men zich de vrede voorstelt, terwijl gelijktijdig een dergelijke bijeenkomst een platform is vanwaar men tot de wereld en ook tot de kiezers thuis kan spreken. Men kan op het ogenblik niet weigeren om over vrede te spreken ten aanzien van de vredeswil en de wens naar uiteindelijk rust, die in de doorsnee mens leeft. Een weigeren om hierover te spreken alleen reeds, zou een veroordeling kunnen betekenen van een bepaalde regeringsvorm of richting in de ogen der menigte. Daarnaast staat de ontwikkeling van een aantal wapens die op dit moment een zodanige perfectie hebben bereikt, dat elke staatsman, ja zelfs elke militair aanvoelt dat, tenzij men komt tot beperkte oorlogsgebieden en handelingen, er geen regeringen en geen volkeren over zullen blijven, maar alleen verwilderde mensen, die misschien op een vergiftigde aarde de langzame dood door straling sterven. En dit wetende, meen ik dat die vredesonderhandelingen o.a. in zullen houden een poging om te komen tot onderlinge uitwisseling op economisch gebied, waarbij dan de economie tot strijdperk wordt inplaats van de politiek. Een poging om in geval van agressie een beperking te bereiken van de gebieden waarin oorlogshandelingen plaatsvinden. Plechtige verzekeringen dat sommige wapenen niet zullen worden gebruikt, waarschijnlijk gesteund door het dwingend argument, dat ook automaten, zelfs wanneer de mensheid ten onder is gegaan, op vele plaatsen van de wereld vernietigende wapens op een ander zouden kunnen gaan afvuren. Een zekere dreiging en drang dus. Men zal het waarschijnlijk eens worden over een beperking van de z.g. oorlogshaarden en gebieden, ofschoon het niet aan te nemen is dat, indien er werkelijk oorlog komt, deze ook door allen zullen worden gerespecteerd. Daarnaast zal men trachten om een groot gedeelte van de oorlogsbemoeiingen en de bewapeningspolitiek te veranderen in evenzeer economische strijd, waarbij men dus, door andere gebieden voor zich te winnen door de daar te verlenen hulp, vreedzame veroveringen tracht te maken inplaats van veroveringen gewapenderhand. Er zullen waarschijnlijk woorden over ontwapening worden gesproken en het is aan te nemen dat een, zij het vol gaten zittend net van ontwapeningsmaatregelen, zal worden gespannen over de gehele wereld. Ik meen dat deze conferentie, zoals gebruikelijk, door meerdere andere conferenties, ook al weer op hogere en hoogste niveau's zal worden gevolgd. Toch durf ik te zeggen dat de huidige pogingen om vrede te sluiten niet op zwakte berusten; zij berusten op de vredeswil van de kleine mens en de behoefte aan een verandering in het leven waarbij men meer vrijheid kan gewinnen in de werkelijke zin van het woord. Zo dit tot stand wordt gebracht, mijne vrienden, dan mogen wij dit niet danken aan de grote staatslieden, maar aan de kleinen die de volkeren tezamen hebben opgebouwd, die het volk zijn, de simpele mensen die gelukkig voor het merendeel niet meer verlangen hun medemensen te doden omwille van een leuze. Dus, spectaculair zullen sommige besluiten, althans voorlopige overeenkomsten van deze conferentie, waarschijnlijk wel zijn. Wij dienen echter te bedenken dat een papier waarop veel geschreven en ondertekend staat, in de moderne tijd geen garantie is dat het ook in de praktijk geheel zal worden nageleefd. Wij moeten dit verschijnsel als verheugend begroeten, zonder ons te grote illusie te maken omtrent de werkelijke en daadkrachtige resultaten daarvan. Heeft men hier nog iets over te vragen? (geen vragen). Dan kunnen wij op het ogenblik naar ik meen gaan pauzeren. Na de pauze zal een andere spreker U van antwoord en repliek dienen op Uw vragen en opmerkingen. Goeden avond.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan het correspondentie-adres van de Orde der Verdraagzamen, de Ruijterstraat 80, D E N H A A G.

U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

NA DE PAUZE

Goeden avond vrienden,

De VRAGENRUBRIEK. Persoonlijke vragen worden niet beantwoord als U ze stelt. Dus, dat weet U ook meteen. Al het andere zover als dat op het ogenblik mogelijk is.

Wat is de eerste vraag?

- x Valt er nog iets te vertellen over de bijeenkomst van 5 Juli in de Wesçah-vallei?
- Het valt op het ogenblik buiten mijn bevoegdheid om over de daar genomen besluiten, mededelingen te doen. Ik kan hoogstens erop wijzen dat er besloten is om een aantal werkers aan te trekken en dus inwijdingen in verschillende werelddelen zoveel mogelijk te bespoedigen en daarvoor contact op te nemen. Maar dat is zo ongeveer het enige wat ik U kan vertellen. En dan is daarbij natuurlijk ook het besluit genomen om wederom te werken voor de vrede en de verbinding tussen bepaalde sferen hechter te maken. De rest dat is van het bestuur uit, bij ons nog niet vrijgegeven en ik hou er niet van om tegen bestuursmaatregelen te zondigen, zelfs al bestaat er geen boete of gevangenisstraf bij overtreding.

x Dank U wel vriend.

- x Kunt U iets vertellen over die bloem die genezend werkt op bevroren ledematen die in de Himálaya zou zijn gevonden?
- Dat kan ik helaas niet doen zeg, ik weet daar niets vanaf, dus. (gelach)
- x Is het juist wat de Russen berichten n.l. dat de vegetatie op Mars dezelfde is als op aarde?
- Zeer teleurstellend waarschijnlijk voor de vegetariërs, maar niet juist. Er bestaat inderdaad een vegetatie op Mars, maar deze bestaat alleen in het dieper gelegen gedeelte, en heeft daar toch wel een enigszins woestijnachtig karakter. En verder vinden we bij de polen een plantengroei van hoofdzakelijk mossorten en dwergbomen en die lijken ook niet al teveel op de aardse vegetatie. Dus, zo teleurstellend als het moge klinken, ook in dit krantenbericht meen ik onder de vele onwaarheden een klein schijntje van waarheid te vinden, maar dat schijnt de eigenschap te zijn van menige krant wanneer iets dergelijks bericht wordt. Het zou mij haast ertoe brengen om over de pers te gaan spreken, maar laat ik dat voorlopig eventjes à la Mossadecq in de olie laten.
- x Kunt U een oordeel geven over het boek van Wilhelm Jung: Het Geheim van de gouden bloem?
- Het is jammer maar ik ben geen expert op het gebied van bloemen. Heus, het spijt mij, ik kan dáár ook niets over zeggen, ik weet daar niets over. Ik zal kijken of ik daar...Ja, het was voor jullie misschien erg leuk, zeg, maar voor mij is dat niet zo aardig, per slot van rekening ik zit een klein beetje voor schandaal, hè? Ja, jullie zijn gewend dat wij alwetend zijn, en kom je daar dan binnenvallen en de eerste paar vragen die ze op je afvuren, dan moet je al bedenkelijk met je hoofd gaan schudden. Het staat niet, hè?
- x Voorz. Ik zal mij beteren wat de vragen betreft. Ik heb deze vraag: Hoe ver moet een mens gevorderd zijn met het overwinnen van zijn fouten en gebreken, om ná zijn overgang in een gelukkige toestand te zijn?
- Nou, het is in ieder geval een aardig kluifje, zeg. Ja, het schijnt dat mijn accent U enigszins irriteert? Wanneer de mens zijn fouten en gebreken overwint dan behoeft hij niet meer op aarde terug te komen, dus dan heeft hij z'n taak op aarde afgedaan. Maar zover ik weet is dat toch niet van direct belang voor het terechtkomen in een lichtere sfeer. Het is n.l. zo, dat een verstandig mens z'n fouten en gebreken niet overwint, maar ze gebruikt. Dat klinkt misschien een beetje vreemd voor U, maar als ik nu toevallig een erg driftig mannetje zou zijn - ik wil niet zeggen dat het mijn stijl is, hoor - dan zou ik die drift dus kunnen gebruiken om, wanneer ik driftig ben een bepaald werkje te gaan doen waar ik anders de energie niet voor heb: houthakken of zo, een buitengewoon goede bezigheid. En zo kun je practisch elke begeerte, elke fout die je hebt, die kun je gaan gebruiken om daarmee ook iets goed te doen, als je maar weet hoe je ze gebruiken moet. Sommige dingen in jezelf kun je sublimeren, die behoeft je niet te overwinnen, maar die moet je alleen op een ander gebied gaan richten. En weer andere fouten die kunnen zeer nuttig zijn om je terug te houden van grotere fouten. Dat is ook weer zoiets. Dus je moet wel degelijk met je fouten weten te werken, want ze zeggen: de mens krijgt z'n fouten en z'n deugden mee als kapitaal. Het grootste gedeelte daarvan ligt m.i. vaak onder het hoofd "fouten". Maar als je ziet wat er voor een percentage aan winst mee gemaakt wordt, dan zal het nog best meevallen. Dus het is niet de kwestie om je fouten te gaan overwinnen en om je gebreken nu eens helemaal te gaan overwinnen. Per slot van rekening, als het daarom ging, zeg, dan zouden ze je toch wel volmaakt op de wereld gezet hebben, hè? Maar dat hebben ze niet gedaan, m.a.w. je krijgt je fouten en je gebreken niet alleen in de eerste plaats om ze te onderdrukken, of om ze te gaan overwinnen, maar je krijgt die dingen juist mee zeg, om er wat mee te gaan doen. Ja, en geen verkeerde dingen. Dus je moet je fouten en je gebreken gaan gebruiken om op de goede manier daarmee bewustzijn te verwerven, om voor jezelf hoger bewustzijn te verwerven. En als je dat doet, dan heb je kans dat je met al je fouten en gebreken in een heel wat hogere sfeer komt dan iemand die alleen maar al z'n fouten en gebreken overwonnen heeft. Dat is eigenlijk net als met een boordeknoopje, zeg. Ja, ik weet niet of dat tegenwoordig nog de mode is, maar als je daar zo'n worsteling mee hebt gepleegd, dan is zoveel van je energie voorbij, dat je de eerste paar dansen overslaat, om eerst met een paar koele drenks bij te komen. Zo gaat het nu ook als je al je fouten en al je gebreken overwint, dan heb je geen tijd om wat positiefs te doen. Iets onderdrukken en overwinnen, mijne vrienden, dat is maar een zeer negatieve arbeid; dat is alleen iets verminderen. Maar je kunt dat op verschillende manieren doen. Er was een boer, die had een tuin vol met onkruid. Toen zei er een: nu moeten we eerst al dat onkruid eruit trekken. "Ben je gek", zei de boer, "dat spitten we onder, we gooien er een goed gewas overheen, zeg, en dan moet jij eens kijken, dan staat er het volgend jaar nog wel onkruid, maar lang zoveel niet meer; als ik maar genoeg goed spul erop zaai, dan gaat dat onkruid wel weg." Zo is het met je fouten en gebreken precies hetzelfde, zeg. Als je maar voldoende goed en zuiver

probeert te leven, dus altijd het doel waar je heengaat zo'n beetje in de gaten houden. Dus geen andere dingen in de gaten houden, mijne vrienden, maar ach, gut, ze zijn er toch achter, zeg (gelach) (de intelligentie ontpopt zich als Henri, terwijl hij geprobeerd heeft zich achter een Haags accent te verschuilen) Nu ja, zeg, om in stijl te blijven, hè? Dus moet je nog even heel goed luisteren, dan zijn we met deze vraag klaar, dan hoop ik dat ik met het antwoord me net zoveel gebeterd heb als de voorzitter met z'n vragen. Als je maar steeds probeert om het goede te doen, dan hou je vanzelf geen tijd over voor je fouten en gebreken, en komen ze dan eens een keer op de voorgrond, dan ben je zo bezig om het goed te doen, dat je die kracht er ook meteen voor gebruikt. Dat is toch de meest logische methode. Op die manier kun je dus een hogere sfeer bereiken met al je fouten en gebreken, misschien zelfs dank zij je fouten en gebreken, ofschoon ik toegeef dat er menigeen is die denkt dat hij met z'n gebreken een potje kan breken, omdat hij zegt dat hij met z'n fouten alvast gebroken heeft en met z'n gebreken later breken zal. Maar dat is een zeer breekbare verhouding, die uiteindelijk de gebreken wel eens tot een durend gebrek kan maken. Dus ik geloof dat ik dat wel duidelijk gezegd heb. Is er iemand die daar wat op te vertellen heeft? Niemand? Dan gaan we verder kijken.

x Woont de Graaf de St. Germain nog op aarde?

- Hij heet niet meer de Graaf de St. Germain en hij woont inderdaad op aarde en ik meen zelfs dat hij kort geleden weer verhuisd is. Ja, neem me niet kwalijk, U lacht daarom, maar dat had z'n reden en z'n oorzaak, want in de buurt waar hij totnogtoe zijn werk heeft gedaan en zijn eenzaamheid heeft gezocht, daar begonnen ze tegenwoordig met gebalde vuisten te schermen en daar is hij altijd tegen geweest. Dat is zo daar in de buurt van het zelfstandige Tibet dat communistisch beschermd wordt. Nu ja, dat is meer schermen met woorden, als ze het over bescherming hebben, hoor. En daarom zijn ze daar weggetrokken en ik durf niet met zekerheid te zeggen waar hij zich op het ogenblik op aarde bevindt, maar ik meen dat hij zich mede heeft begeven naar een bepaald gedeelte van Peru, met een andere groep. De Graaf de St. Germain is uiteindelijk een magische grootmeester en hij had al een aardig trekje achter de rug voordat hij de Graaf de St. Germain werd. Hij verstaat de kunst, die misschien weinigen op aarde verstaan van ten eerste de z.g. verjonging, maar in de tweede plaats nog belangrijker, de bewuste incarnatie, waarbij dus het leven weliswaar in een jong lichaam wordt voortgezet, maar met het volledig behoud van alle ervaring die hij heeft opgedaan. Hij is dan op de wereld op het ogenblik ook nog een van de grootmeesters der magiërs. Ik weet niet of hij nog met degenen die zich tot zijn volgelingen verklaren, regelmatig in verbinding staat, maar ik meen wel te weten dat hij geestelijke contacten met bepaalde groepen nog onderhoudt.

x Mag ik hier nog even iets over vragen? Volgens bepaalde beschrijvingen in boeken, is er een officiële overlijdingsdatum geweest in 1776-78, ik weet niet precies, maar daarna is hij nog een keer of 5 in levende lijze gezien, heeft nog een vergadering geleid. Was dat nu een momentele materialisatie of was dat wat U zei, dat hij toch op de een of andere manier voortleefde in een jonger lichaam?

- Ja, ik weet niet of het een voortleven in een jonger lichaam was. Het kan wel heel goed dat hij heeft gezegd: nou, die arme kerel is toch dood, laten we die nu eens grafelijk begraven, en dat hij alleen de fout heeft gemaakt om zich nadien nog te manifesteren, oftewel zich te laten zien en kijken. Maar aangezien hij kans heeft gezien om al 3 keer als een ander te sterven voordat hij Graaf de St. Germain werd, en in hetzelfde lichaam voort te leven, meen ik dat we aan kunnen nemen dat die officiële sterfdatum misschien niet helemaal juist is.

x Dus dan was dat eigenlijk een methode om geruisloos te verdwijnen.

- Inderdaad. Ja, de Graaf de St. Germain was ook een van de meer bekende alchimisten en als zodanig heeft hij onder verschillende namen de beschikking gehad over het beroemde elixer. En dat beroemde elixer dat was iets waar hogere heren wel eens erg op belust waren, en er werd altijd ontzettend geïntrigeerd om dat in handen te krijgen, een soort privé-munt. Neem maar een beetje kwikzilver, een hoop lood, een klein beetje witpoeder, een klein beetje roodpoeder, voeg het in het bekende elixer op een basis die ik maar niet zal noemen, anders dan gaan jullie ook nog experimenteren of je met de Munt kunt concurreren. En dan ging dat zo heel rustigjes verder en dan had je goud. En de Graaf de St. Germain, ook in de vroegere vorm, had altijd over behoorlijk wat goud de beschikking. Zou het misschien mogelijk zijn geweest dat hij elke keer weer in de gaten kreeg dat ze hem niet zo'n aardige jongen vonden, maar dat geheim van dat goud, hè? En dat hij dacht, laat ik verstandig zijn en voordat ik zoals sommige anderen het slachtoffer word van m'n alchimistische kunsten, zodat ik ofwel mijn kunst verlies ofwel voor anderen moet gaan produceren, laat ik zorgen dat ik wegkom, want anders dan breng ik meer haat en tweedracht op aarde dan vrede. Ik denk wel dat dat zich ongeveer zo heeft afgespeeld. Dat pleit er ook trouwens voor dat hij naar het Oosten is vertrokken, dat hij zich een lange tijd in het Oosten heeft gevestigd. Het Oosten is nog zo dat ze in sommige plaatsen eerder naar een

broodje grijpen dan naar een stukje goud. Het is eigenlijk leuk, de mensen die spreken over de graanvelden als het golvende goud, maar je moet niet denken dat ze er een dubbeltje, nikkelen dubbetje voor over hebben. Maar als je zegt: "goud in baar", wat je niet eten kunt, waar je niets mee kunt doen, dan vallen ze gewoon op hun knieën en dan zeggen ze: heilig, heilig, het heilige goud. Leve onze goudstandaard. Vive fort le Knox. Maar ik voor mij, ik vind het maar een stomme streek. Maar enfin, laten we er niet over praten.

- x Mag ik nog even hier verder op doorgaan? Verslagen die te vinden zijn in het dagboek van Gravin d'Adhémar over het werk van de Graaf de St. Germain in de tijd van de Franse revolutie en zijn pogingen om Maria Antoinette te beïnvloeden, zijn die betrouwbaar?
- Ongeveer zo betrouwbaar als de liefdesbrieven van een vrouw. (gelach) Kunt U het zelf interpreteren. Het berust op feiten, maar het is zoals dat ... neemt U mij niet kwalijk in ben geen anti-feminist, hoor, al ben ik nooit getrouwd geweest in m'n laatste leven. Maar een vrouw dramatiseert en die laat sommige punten weg en legt op andere sterk de nadruk. Maar misschien dat ^{dat} overgebleven is van die make-up die de vrouwen al zolang gebruiken. Dat was ook de nadruk leggen op sommige punten en de rest verdoezelen. (gelach) Is dat zo duidelijk genoeg?
- x Dank U.
- x Om nog even terug te komen op hetgeen vorige keer is behandeld over het humanisme. Een van de allereerste grondstellingen van de humanisten is toch dat zij erkennen een waardebesef in de mens dat niet willekeurig gewijzigd kan worden. Nu vraag ik mij af, is dit waardebesef alleen bij de mens aanwezig; is er ook een waardebesef bij de hogere dieren of bij de dieren in het algemeen, en als het alleen bij de mens is, waar bestaat dan dat waardebesef eigenlijk uit? Want ons begrip van goed en kwaad kan het moeilijk zijn want dat wijzigt zich wel, al is het niet willekeurig maar ten gevolge van een groeiend inzicht.
- Wat is het enige wat zich in de mens niet wijzigt? Het menselijke. Dus het totaal van menselijke eigenschappen is een gelijkblijvende waarde in het ras. De drang van de mens tot uiting, tot scheppen etc. is een deel van de menselijke waarde, is onveranderlijk en dat blijft doorlopen van het begin van de mensheid tot het einde toe. Dat is van de tijd dat Adam als eerste couturier het vijfblad in de mode bracht tot de tijd van heden. De mens heeft altijd gearbeid en hij heeft altijd zelf iets willen scheppen wat er nog niet was. Dit vermogen tot scheppen en creëren is een specifiek menselijke waarde, die we ook in de hogere dieren niet vinden. En ik geloof dat, wanneer we spreken over een eeuwige en een onveranderlijke waarde, we dus deze specifieke menselijke en ook geestelijke eigenschap moeten noemen. Alle lagere dieren, al behoren ze onder de hoogste, hebben die eigenschap niet of slechts zeer fragmentarisch. Dit is het dus wat de mens van alle andere dieren en schepselen onderscheidt en hem tot mens maakt. Ik zou zeggen: het is duidelijk. Nog andere vragen, ja? Nou, dan zal ik jullie ook niet te lang ophouden en dan zal ik jullie nog een andere spreker doorgeven, want of ik me nu m'n fraaiste Haagse accent aanneem, dat helpt me niets. Het schijnt nu eenmaal dat, waar ik ook kom, een glimlach op aller lippen moet geplooid zijn. Soms hoor je de mensen gewoon snurken van enthousiasme. Maar dan wil ik jullie toch wel een zomers zinspreukje meegeven, mag dat? Nou, dan moet je goed opletten: De zomer staat op de kalender, soms zit hij ook wel in de lucht. Maar dat staat niet op de kalender, en is ten hoogste een gerucht, dat ergens tussen Januari en December, een paar dagen zomer moet zijn. En is die zomer gekomen, trek dan aan jezelf niet de lijn, maar geniet van de zon en de lucht en de wind. Dat komt voor een ieder van pas. En stel je vooral tegen zomerzon niet slechts achter vensterglas. De zomer is leven in vrije natuur, is ontspanning en is een vermaak in de wereld. En als jullie ooit het geluk zouden hebben, dat je net die zomerse dag op die datum krijgt dat je zomer wilt hebben, onthoud dan ook nog dit: Een zomer zonder regen, dat is een brandvoor heel het land. Een zomerzon die al te fel brandt, die kost je niet alleen vervelling, maar die kost de hele wereld een hele hoopwelvaart. Als iedereen zon zou hebben op het ogenblik dat hij het zelf verkoos, dan ben ik bang dat ze boven een weerbureau zouden moeten stichten waar iedereen waanzinnig werd van de verschillende aanvragen: regen op dit vierkante metertje en zon op dat. Dat gaat niet. Maar één ding brengt de zomer met zich mee wat toch iedereen kan nemen. De zomer is een tijd om er op uit te gaan en om de vrije frisse lucht te genieten. En als het nu eens een beetje regent, dan trek je er ook op uit, want regen is ook erg gezond, al is het nu niet zo dat ze zeggen: Meiregen maak dat ik groter word. Wat dat betreft, ik heb voldoende Meiregen in m'n leven gehad, maar het schijnt dat ik niet goed wortel kon schieten, want ik ben nooit hoog opgeschoten. En nu zal ik op gaan schieten, maar vergeet het niet, als jullie zodadelijk zomers weer hebben, geniet ervan zoveel je kunt. Laat je, wanneer het warm is buiten, niet naar binnen jagen door een spetje regen. Jullie hebben die zon en vooral de frisse lucht nodig en bij voorkeur geen frisse lucht op een pleintje midden in de stad, want dat is ook maar zo, zo. Anders dan zou je in de komende winter met extra verkoudheden voor je voorzichtigheid en je thuisblijverij nu, moeten boeten. Goeden avond.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.20 op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon: 554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cents per nummer kost.
VAN ALLE REEDS VERSCHENEN NUMMERS HEBBEN WIJ NOG EXEMPLAREN IN VOORRAAD!

Goeden avond vrienden,

Na dan de vragenbeantwoording door onze vriend Henri, die wederom zich een nieuw masker meende te moeten aanmeten, zou ik nog graag een ogenblik Uw belangstelling vragen voor een klein betoog mijnerzijds. Ik zou n.l. gaarne met U willen spreken over de noodzakelijkheid die voor ons bestaat om geestelijk te beleven. Het klinkt misschien voor de mens wat dwaas wanneer je zegt: indien je geestelijk leven te niet wordt gedaan, dan leef je niet meer en dan ben je geen mens meer. De mensen zijn gewend om alles in materialistische termen uit te drukken. Ze denken dat mens-zijn bestaat in werken, gekleed zijn, gevoed zijn, zoals alle mensen; toch is dat niet waar. Een waarlijk mens is juist mens krachtens de geest, het bewustzijn dat in hem woont. De wijze waarop U in Uw leven werkt, onderscheidt zich van het werken en leven van alle anderen, juist door deze geest. Wanneer echter, door het materialistisch leven, de geest in U langzaam maar zeker ongehoord versterft, dan doet U Uzelf een groot kwaad, want de geest is een deel van Uw wezen dat, om met een praktisch argument te beginnen, een betrekkelijk hoog trillingsgetal heeft en daardoor in staat is uit de vrije ionen die zich in de lucht bevinden, energie te trekken die kan worden omgezet in zenuwkracht voor Uw lichaam. Om een tweede argument te gebruiken: Het is Uw geest die coördinerend werkend op het totaal van gegevens in Uw hersenen aanwezig, een redelijke richting aan Uw bestaan kan geven. Wij mogen zeer zeker niet alleen aan de geest gaan denken. Op het moment dat wij alleen aan de geest gaan denken, verwaarlozen wij de stof en veroorzaken wij ons in onszelf een reeks conflicten die niet gemakkelijk overwonnen worden. Wij mogen dus wel degelijk, zolang we in de stof leven, ons van de stof bewust zijn en er rekening mee houden. Maar wij moeten regelmatig een gedeelte van onze tijd ter beschikking stellen om geestelijk te groeien. Men probeert dit over het algemeen tot stand te brengen door studies, het volgen van reeksen van lezingen, het lezen van goede boeken enz. Het luisteren naar een goed concert kunnen we ook evenzeer als geestelijk waardevol beschouwen. Toch zijn ook deze dingen niet voldoende, want een lezing, hoe goed deze ook gehouden wordt en hoe waardevol zij ook moge zijn, kan nooit het totaal van Uw geestelijke honger bevredigen. Een concert, hoe wonderlijk mooi ook de beelden en de reacties in U gewekt daardoor, is niet voldoende om de geest te geven wat des geesten is. Om de menselijke geest tot bewustzijn te brengen en steeds meer en intenser deel te doen nemen aan een stoffelijk leven zolang men in de stof verkeert, is het noodzakelijk om deze geest een ogenblik van de dag voor zichzelf te geven. Ik wil U zeer zeker hier niet voor gaan stellen om allerhand oefeningen te gaan doen, ofschoon ik toe moet geven dat bepaalde lichaams- en ademhalingsoefeningen ook voor het geestelijk welzijn bevorderlijk zijn, waar zij een geestelijke scholing mogelijk maken door een sterkere beheersing van het lichaam. Maar U kunt elke dag toch wel een klein moment afzonderen, voor Uw geest in het bijzonder, d.w.z. dat alle gedachten eenvoudig na een ogenblik van meditatie los rond mogen lopen; ze moeten niet meer in de paadjes en laantjes worden gehouden van rede, want dan mislukt er iets. Laat Uw gedachten te hooi en te gras gaan door alle problemen van de dag, alle vragen en problemen van Uw gehele leven. Wanneer U dat weet te doen, dan zult U, mijne vrienden en vriendinnen, ontdekken dat juist deze korte periode van willekeurig denken, een oplossing kan geven voor vele problemen die U eigenlijk lastig zijn. Het is verder begrijpelijk dat deze ogenblikken van meditatie en van vrij denken een ontspanning betekenen voor het lichaam. Het lichaam komt tot rust, de geest krijgt de kans zich scherper te uiten aan de drempel van het bewustzijn. Hierdoor wordt ook de samenwerking tussen geest en stof veel groter. Op de duur kan dan de geest deelnemen aan elke handeling die de stof stelt. Ons propageren van de verdraagzaamheid als een actieve factor in elk bestaan en niet slechts een passief ondergaan van de gebeurtenissen van buitenaf, maakt deel uit van een poging om U tot dit bewustzijn te brengen, om Uw geest actief te maken. Verdraagzaamheid vraagt n.l. voortdurend in elke stoffelijke handeling en reactie, een projectie van het geestelijk standpunt. Zo begeerlijk als verdraagzaamheid ook reeds omwille van zichzelf is, geeft zij buitendien dus aan de geest een uitingsmogelijkheid in de stof, die anders niet snel wordt verworven. En een geest die zich in de stof uit, beschikt over een bewustzijn dat veel groter en veel omvattender is, dan wat normalerwijze elke mens in zich draagt. Uw geest leeft in de eerste plaats wel in Uw lichaam, maar staat nog in contact met zijn eigen sfeer. U beleeft dus 2 werelden gelijktijdig in zo'n geval. O, geloof maar niet dat ik U voor ga spiegelen dat U, wanneer U maar zoet verdraagzaam bent onmiddellijk in staat gesteld zult worden om 2 werelden te beleven, helderziende te worden, helderhorend en wat dies meer zij. Deze dingen kunnen als nevenproduct misschien op de duur ontstaan, maar maken zeer zeker geen van

te voren vaststelbaar deel uit van een samenwerken tussen geest en stof. Wanneer U geestelijk en stoffelijk harmonisch bent, dan beschikt U over alle gegevens die de geest in zijn sfeer leert, zijn sfeer die in een andere tijdsverhouding staat dan de aarde. Hij krijgt daardoor premonities, d.w.z. hij projecteert in het bewustzijn reacties die op geestelijk waargenomen, stoffelijk niet gerealiseerde toekomstige gebeurtenissen gebaseerd zijn. Evenzeer heeft de geest een grote hoeveelheid kennis in zich, die uit vroeger bestaan of bestaansvormen stamt. Deze kennis kan dan een nieuwe samenhang in het menselijk denkvermogen wekken, een samenhang zo intens dat daardoor geheel nieuwe concepties van wetenschappelijke, zakelijke en andere problemen oplossingen bieden die verbluffend rationeel zijn en bevredigend zowel voor stof als geest. Wanneer ik de verdraagzaamheid hierbij heb genoemd, dan is dat niet zonder reden, want wij kunnen het best met de wereld opgaan; wij kunnen ons het prettigste in de wereld bewegen, wanneer wij in staat zijn om stof en geest volledig harmonisch in zichzelf, bovendien in harmonie te brengen met de cosmos en de wereld. En dit is een uitdrukking van de z.g. al-liefde of goddelijke liefde die gelijkelijk in alle factoren des zijns tot uiting komt. Wij kunnen dan door samen te zijn met de wereld, inplaats van ons tegen de wereld te stellen, putten uit de krachten der wereld, uit het bewustzijn der wereld, zover dit voor ons bereikbaar is. Het is wel goed om te zeggen: ik heb de waarheid en niemand anders. Het is misschien buitengewoon interessant om te gaan zeggen: "ja, nu is dit weer zo'n halve zachte groep, die beweert dat alles goed is", maar in deze houding ontkent men dus dat in deze groep of in een andere groep of onverschillig waar - waartegenover men dus zijn afkeuring te kennen geeft zonder meer - dat daarin schuilt iets wat strijdig is met het "ik". Die strijd zult gij ondergaan, omdat gij de strijd stelt. Het is een kwestie niet van de weg van de minste weerstand, maar van de weg die voor ons het meest passend is. En deze weg blijkt zijn vernauwingen en verengingen speciaal te vertonen binnen ons eigen wezen. Daarom zijn we verdraagzaam, want de problemen der buitenwereld kunnen wij a.h.w. omzeilen. Slechts tegenover onszelven dienen we hard en bewust te zijn. Maar wat hebben wij eraan wanneer wij alleen stoffelijk hard tegenover onszelf en bewust in onszelf zijn en niet in staat zijn de volledigheid van geestelijke waarden die in ons leeft, hierbij mede tot uiting te brengen? Begrijpt ge, mijne vrienden, dat hier juist het kernpunt ligt waarom alles in de wereld draait? Uw zakensucces en Uw huiselijk geluk evenzeer als het mooie of lelijke weer waarover m'n voorganger zo enige woorden meende te moeten laten vallen. Het is voor elk punt van het leven van groot belang dat men innerlijk sterk gericht op het eigen doel, elke strijd met de buitenwereld voorkomt, in zoverre dit geen directe aanval op Uw wezen is, die bovendien dan nog schadelijk is voor hetgeen U zich als geestelijk en lichamelijk doel heeft gesteld, verantwoord voor het totaal van Uw eigen weten en bewustzijn. Het is vaak moeilijk om met deze gedachtengang de mensen mee te krijgen, om daar een harmonie te wekken. Men voelt zich al heel sterk geneigd om anderen te overtuigen van eigen voortreffelijkheid of van eigen juiste ziens- en denkwijze. Toch is dit over het algemeen overdreven, het is niet noodzakelijk. Een wijsgeer zeide eens: zo men mij zegt "gij dwaas" glimlach ik, want mogelijk ben ik een dwaas, maar in mijn dwaasheid heb ik de vrede gevonden. Zo zou het ook voor U moeten zijn. En toen men hem zeide: "wanneer gij dan gelukkig zijt en ge hebt de vrede gevonden, waarom leert gij dat de mensen niet?", toen gaf hij daar het volgende antwoord op: "indien ik mijn vrede aan de mensen kon geven, door hun onvrede in mijzelf te dragen, ik zou het gaarne doen, maar ziet, wanneer ik de mensen mijn vrede wil geven, zo nemen ze mij de vrede zonder ze zelf te bezitten en zijn wij beiden verarmd en vol onvrede en strijd, en daarom zwijg ik en spreek slechts daar waar reeds een samenklank met een ander wezen bestaat. Dit is ook een deel van de verdraagzaamheid, vrienden, het is een deel van Uw geestelijke bewustwording, het is een deel van de mogelijkheid om geluk en vrede op de wereld te vinden. Ik zou U ongetwijfeld nog zeer veel sprekers aan kunnen halen, maar daartoe is de tijd toch niet geheel toereikend. Sta mij echter toe U nog enkele korte citaten weer te geven, waaruit U zal blijken dat ook op aarde de werkelijke wijzen en ingewijden begrepen hebben hoe noodzakelijk het is dat geest en stof in harmonie zijn en dat de geest binnen de stof tot uiting komt. Een leraar, geestelijk leraar in Indië kreeg de volgende vraag voorgelegd: Meester, wij richten ons op de geest en toch, wanneer de avond gekomen is, dan zien wij U vol vreugde Uw nap nemen en eten alsof de spijs Uw ware vreugde des levens ware. En daarop zei de leraar: Wanneer ik ploeg en de os heeft getrokken, dan is het recht dat ik hem zijn voedsel niet onthoud. En indien ik een goed meester ben, zo zal ik mij met de os verheugen over een rijke maaltijd. Mijn geest beploegt de aarde en tracht daarin de voorn te trekken van geestelijk bewustzijn. Mijn lichaam dat deze voorn trekt, wordt bestuurd door mijn geest, maar mag ik als geest eisen dat dit lichaam zonder verpozen alleen voor mij werkt? Neen, in tegendeel, een goed vriend en een goed werker behoort wel degelijk zijn deel van de vreugden te hebben en daarom geniet ik van mijn maaltijd, in de eerste plaats met mijn lichaam dat deze maaltijd welkom heet, in de tweede plaats met mijn geest die zich verheugt dan het lichaam vrede vindt

in het genot dat de maaltijd geeft. U ziet, hier wordt op een zeer aardige wijze uitgedrukt de eenheid stof en geest. Een ander, misschien ietwat esoterischer citaat wijst erop dat de geest zich door de stof moet uiten. Levende moet ik de wegen dezer wereld gaan. Indien mijn geest vleugelen heeft, zo drukken mijne voeten de paden. Indien mijn geest met de engelen zingt, zo spreekt mijn tong tot de mensen en zwijgen zal ik niet, want ziet, de Heer die in mij werkt en leeft, die mij verschenen is, geeft mij de kracht om op aarde te zijn wat mijn geest in zichzelf vindt. En de vreugde die mijn lichaam ervaart is de zekerheid van mijn geest. Ik werk op aarde, omdat God in mijn geest werkt, en zo druk ik uit de grote eenheid, die is de eenheid van allen die lijden, strijden of overwinnen in de grote macht van het goddelijk rijk. U merkt misschien aan de frasering dat dit uit een christelijke periode stamt. Een laatste citaat, dat al evenzeer weer de samenwerking geest-stof en bovendien de noodzaak om geestelijke waarden in de stof te uiten, naar voren brengt, is echter wederom uit het Oosten dat zich reeds veel langer met dergelijke problemen bezighoudt dan het Westen. Wanneer de zon zinkt, dan is het mij alsof er licht in mijzelf ontstaat. Wanneer ik buiten mij het licht niet meer zie, zo brandt het licht in mij en wordt er een nieuwe wereld geboren. De dag is de dag van vreugden in de tuin, de schaduw is de klank van het instrument - hier wordt een snareninstrument mee bedoeld - de avond is het scheiden van de vreugde der wereld en de duisternis is de tijd dat ik bij fakkel of lamp, een houtskomfoor lees en denk en mijn geest uitzend over de hele wereld, want de taken in mijn wezen zijn gedeeld. In mij leeft de kracht die voortbestaat en die eens op zal gaan tot het keizerlijk hof dat boven alle wolken woont. Maar mijn lichaam zou ook gaarne tot het keizerlijk hof gaan, en daarom moet ik mijn lichaam geven wat het toekomt. Dan eerst zal het mij in staat stellen de wijsheid te puren uit de krachten die leven boven de wereld, en zo zal ik mijn weg kunnen vinden naar het keizerlijk hof dat mijn onbegrijpelijke ijdelheid ook hier begeert. Ik kan dit voor U samenvatten in een paar korte woorden, voordat ik aan de laatste spreker het slotwoord overlaat. Wij allen hebben een doel in het leven en dit doel in het leven moeten wij bereiken. We kunnen niet zonder een stoffelijk doel leven zolang we in de wereld van materie moeten bestaan. Dit doel moet stoffelijk bestaan en verwerkelijkbaar zijn. Wij mogen niet iets kiezen dat buiten onze vermogens ligt, maar we mogen wel iets kiezen dat het uiterste van onze vermogens vergt. Om deze taak te volbrengen die we onszelf in de wereld stellen, moeten wij dus ook ons gehele wezen richten hierop d.w.z. het lichaam verzorgen, opdat het alle prestaties kan volbrengen, die met dit doel in verband staan. Daarnaast bestaat voor het stoffelijk gekozen doel een geestelijk evenbeeld, dat echter op een hoger plan van bewustzijn ligt. Wanneer ik stoffelijk streef, zal ik ook geestelijk streven en wanneer beide een doel kiezen dat in één richting ligt, zullen stof en geest gemakkelijk kunnen bereiken en zal een bevrijding van de geest mogelijk zijn, doordat hij niet, de stof verwerpende haar verlaat, maar werkende in de stof op ruimer, begrijpenderwijze zich van de vormgebondenheid die de mens nog kentekent, kan losmaken, en zo dus bereiken de uiting van het mede scheppend zijn in het goddelijke, waarin de mens zijn voltooiing vindt, zijnde dan als scheppende kracht, uit de Schepper geboren, het ware beeld Gods. Mag ik U voor Uw welwillende aandacht danken en het woord overgeven aan de laatste spreker?

Goeden avond vrienden,

Wij gaan dan deze bijeenkomst besluiten met HET SCHONE WOORD, en ik zou daarvoor gaarne wederom 3 onderwerpen van U hebben. U weet, bij deze rubriek wordt originaliteit ook op prijs gesteld. Mag ik U verzoeken mij deze onderwerpen te noemen, zo mogelijk in één woord.

x ZELFKENNIS - DIENEN - TROEF.

- Dank U.

Voor wie de wereld dienen wil is zelfkennis wel troef.

Ik wil de wereld dienen,
Ik trek de wereld in
En denk aan alle feiten
Die ik sterk en blij van zin
Nog kan volbrengen.
Ik wil een offer
Aan de goden plengen;
Ik wil de mensen helpen en verheffen
En ik wil mijzelf zijn.
Maar wat ben ikzelf?
Die vraag alleen
Die wekt een doffe pijn,
Want ik ken mijzelf niet.

'k Ben mens, 'k ben geest,
Een samenstel,
Een deel van God dat weet ik wel,
Dat heeft men mij gezegd.
Maar nu ik dit zo even
Wat goed heb overlegd,
Dan zeg ik tot mijzelze:
Zeg vriend, daar klopt iets niet!
Hoe kan het zijn dat stof en geest
En God, die toch in jou
Zijn altijd wel geweest,
Niet zien de werkelijkheid,
Bepalen heel het lot

En kennen alle waarde.
Wat ben je mens?
Vertel het mij.
Ja, 'k doe soms wat aan huichelarij,
'k Ben niet altijd eerlijk geweest
En ik doe me wel groot voor,
Maar vaak ben ik stil bevreesd
Dat iets verkeerd zal gaan.
Ja, ik heb toch eigenlijk ook wel
Zo erg veel eigenwaan.
Maar ik wil toch wel goed
En ik dien toch wel graag;
Ik wil demensen toch helpen.
Ik zou al het leed
Dat de wereld nu draagt
Uit eigen kracht willen stelpen,
Maar durf ik het te aanvaarden?
Neen, al 's werelds leed te dragen
Dat wordt me wel te zwaar.
Ik zou U willen helpen
Maar het gevaar
Van al dat leed dat tot mij spoelt
Dat doet mij langzaam wijken.
Ik richt uit waangedachten op
Rond mij de steile dijken
Waar in ikzelve stevig stil
En onberoerd kan staan.
De mensheid dienen, graag,
Maar als 'k 't leed niet dragen wil
Is dat dan een waan?
Dienen is dragen
En dienen is helpen,
Dienen is verloochnen
Van je eigen bestaan.
Zie jezelf aan
En vol zelfkennis, trek de grenzen
Nu eens van je eigen waan.
Ik wil goed, dat is waar,
En ik heb ook wel kracht
En ik heb zelfs
Wat goede dingen volbracht,
Maar ik vrees teveel
Voor mijn eigen belang;
Ik denk aan mijzelf veel te lang,
Om anderen te geven wat hun recht is,
Dat moet ik gaan veranderen.
Als 'k het zo bekijk,
'k Dacht dat 'k een heilige was,
Maar ik ben nu maar een boef.
Maar ik heb zelfkennis gekregen
En dat wordt de nieuwe troef.
Ik speel 's levens kaartspel
Hier vrolijk, lustig uit,
Ik neem op dit moment
Voor mezelf besluit;
Ik zal nooit meer zeggen mijzelve:
Je hebt het zo goed gedaan,
Wanneer ik aarzelend
Voor de consequenties
Stil ben blijven staan,
Waar ik had moeten helpen,
Waar ik leed had moeten stelpen,
Waar ik had moeten dragen en dienen.

O, 't lot heeft mij
Een vreemde hand bedeed.
Ik heb wat jeugd
En nog een slag
Met erfdeel reeds verspeeld.
Wat heb 'k nu nog in handen?
Wat zelfverloochening,
Daar win ik ook niets mee!
Ik ga er lelijk in
Wanneer ik zo doorspeel.
En 't spel loopt al ten einde,
Er rest mij niet teveel
Meer aan tijd, aan waarde.
Dat, wat ik werkelijk ben
En zonder enige waan,
Dat leg ik nu op tafel.
Kom wereld, val maar aan,
Gewonnen is deez' slag,
Want zonder zelfbedrog
Kan ik de wereld aan.
Zonder zelfbedrog weet ik
Waar ik kan blijven staan
En waar ik vlucht
En zeer beducht
Mijzelve terugtrek in een hoek.
Met zelfkennis weet ik ook
Of 'k 't vinden kan
Wat ik in het leven zoek.
Dat was een goede kaart,
Maar 'k heb nog meer,
'k Heb nog een troef,
Nog beter zelfs misschien:
'k Geloof in God, Gods liefdemacht,
Zie wereld, speel, ik dien.
Ik dien er de wereld
En ik vraag er niet veel,
Nee, ik vraag er niets,
Want God is m'n deel.
Gewonnen de slag,
Is het leven voorbij,
Dan zie ik voldaan terug
Op gewonnen partij;
Dien verder als geest
In een andere sfeer
En bestudeer mijzelf,
Leer meer en meer
Mijzelve kennen.
Ja, zo wordt het gedaan:
Jezelve kennen, dienen 't Al,
Ontvlieden alle waan
Die je jezelf zo gaarne bouwt.
Dan vin je 't ware licht,
Dan heb je zware plicht,
Maar plicht die nooit berouwt,
Omdat hij vrede geeft
En kracht en licht
En stelt geen grens
In 't hoogst bestaan
Voor wat eens was de geest
Van ene mens.

Ik dank U voor Uw aandacht.
Goeden avond.

Van de hand overgenomen
en g e s t e n c i l d
d o o r
J. R i e n t j e s
Type- en Copieerinrichting
HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN
Telefoon : 55 41 62